

Vývoj zástavního práva na území Českých zemích

Abstrakt

Diplomová práce zkoumá vývoj institutu zástavního práva na území Českých zemí, kdy první část práce je nejdříve věnována teoretickému popisu zástavního práva v optice současné právní teorie, který má pomoci čtenáři ke snazší orientaci a pochopení základních aspektů institutu, jejichž vývoj je zkoumán v následujících částech. Jedním z hlavních cílů diplomové práce je následně pomocí deskriptivní metody popsat v druhé části vývoj právní úpravy zástavního práva, a to od jeho počátků v římském právě, které výrazně ovlivnily celkové formování institutu, přes středověk, ve kterém byla úprava institutu značně roztržena, až do současné podoby, která z velké části navazuje na římskoprávní odkaz a dále jej rozvíjí. V druhé části diplomové práce je kladen důraz zejména na vývoj zástavního práva po roce 1811, a to s ohledem na významné společenské a ekonomické události v moderních dějinách Českých zemí, které výrazně ovlivňovaly podobu zástavního práva. Získané informace jsou následně využity ve třetí části diplomové práce ke komparaci tří stěžejních českých občanskoprávních předpisů, a to konkrétně zákona č. 946/1811 Sb. zák. soud., obecný zákoník občanský, zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, na kterých autor demonstruje vývoj zástavního práva v historické perspektivě a identifikuje shodné a rozdílné prvky v hlavních aspektech institutu, mezi které zejména patří způsobilý předmět zástavního práva, jeho vznik, zánik a realizace v případě prodlení dlužníka. V závěru diplomové práce je pak stručně shrnut celý vývoj zástavního práva, zhodnocena kvalita současné právní úpravy zástavního práva a nastíněn další možný vývoj právní úpravy institutu *de lege ferenda*, a to zejména s ohledem na rozšiřování využití digitálních technologií a potřeby platné právní úpravy reagovat na tyto změny.

Klíčová slova: zástavní právo, občanské právo, historický vývoj